آیت‌الله ایازی تشریح کرد

جرم‌زدایی از حجاب بر اثر نوع برخورد با آن

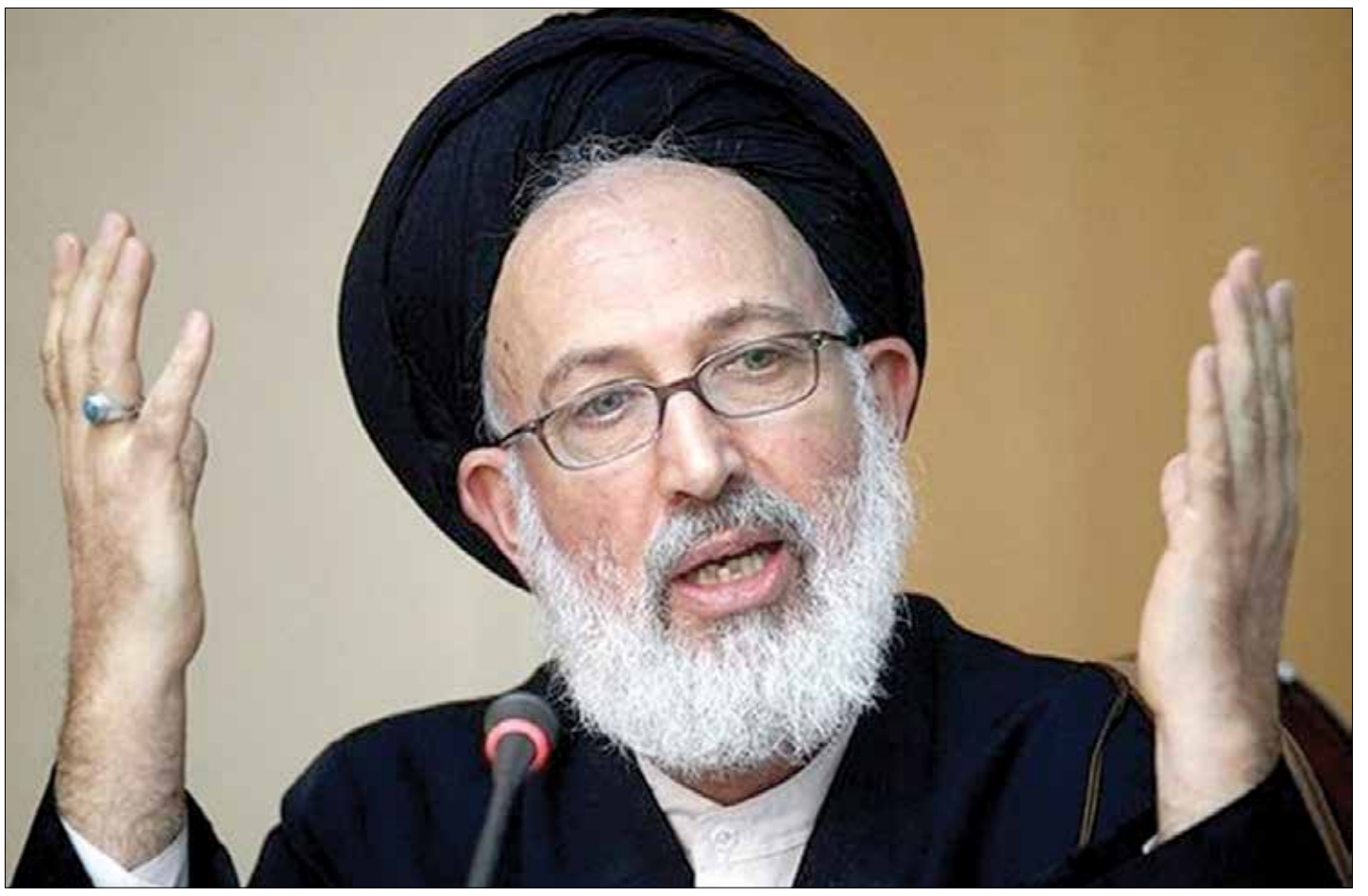

اخیرا اجرای حکم شلاق یک خانم به دلیل بی حجابی خبرساز شـــده است. در همین زمینه یک عضو مجمع محققین و مدرســین حوزه علمیه قم معتقد اســت، «در بحث حجاب نوع برخوردی که با مســئله برداشتن روسری در جامعه انجام می‌گیرد، عملاً جامعه را به واکنش و نوعی مخالفت با این کار وادار کرده و می‌کند و به فرهنگ حجاب کمک نکرده اســت، بلکه حکومــت در جرم‌زدایی کــردن آن مؤثر بوده است.»

به گــزارش خبر آنلاین، مشــروح گفت‌وگو با آیت‌الله سید محمدعلی ایازی در پی می‌آید:

این روزها خبرهایی درباره اجرای تعزیر شـــلاق بر روی برخی بانوان منتشر شده است. می‌خواســتیم نظر حضرتعالی را درباره چنین مجازات‌هایی بدانیم و اینکه بازدارندگی دارد یا نه؟

ما چند مســئله داریم، نکته اول این‌که آیا هر گناهی جرم اســت یا نه؟ ما در قرآن محرمات زیــادی داریم کــه از آن به عنــوان گناه یاد می‌شود، اما هر گناهی جرم به مفهوم حقوقی نیســت؛ اما یک مفهوم گنــاه داریم که علاوه بر گناه بودن، جرم هم اســت، مثل دزدی که گناه، اســت و به لحاظ حقوقــی جرم و دارای کیفرحدی و یا تعزیری است.

ما در فقه و در میان فقها به لحاظ اجتماعی یک نظریهٔ مــورد توافق نداریم که هر گناهی جرم باشد. این‌که کسی که گناه می‌کند، آیا باید او را مجــازات کرد یا نه؟ جای بحث و تأمل اولیه در ادله و کلمات فقها دارد.

نکته بعدی که باید به آن توجه کرد این است که به فرض کســی جرمی‌را انجام می‌دهد، اما عامه مردم آن را جرم تلقی نمی‌کنند.

نکته دیگر این اســت که در وضعیت اجتماعی ممکن است وقتی که از جرم صحبت می‌شود، رفتارهــا و کارهایی باعــث جرم‌زدایی از جرم شــود. یعنی نفس این‌که کســی تخلف کند، می‌خواهــد آن را علنی و اعــلام کرده و به آن افتخار کند. در چنین وضعیتی نشان می‌دهد زشت نیست، بلکه افتخارآمیز است.

هدف از مجازات پیشگیری از جرم است، اما اگر کیفر به دلیل رفتاری که حکومت در برخورد با جرم کرده اســت بر فرض که برداشتن حجاب جرم باشد نقش بازدارندگی نداشته باشد، و این کاری خطرناک است.

در قانون همواره گفته می‌شود، شیوه برخورد با جرم و اجراپذیر کردن مهم است؛ زیرا مجازات برای پیشــگیری و عدم اشــاعه جرم اســت.

در بحث حجاب نوع برخوردی که با مســئله برداشــتن روســری در جامعه انجام می‌گیرد، عملاً جامعه را به واکنش و نوعی مخالفت با این کار وادار کــرده و می‌کند و به فرهنگ حجاب کمک نکرده است، بلکه حکومت در جرم‌زدایی کردن آن مؤثر بوده است.

از طــرف دیگــر در باب پیشــگیری از جرم، فلســفه‌ای داریم و آن این‌که مجازات و کیفر، وسیلهٔ پیشگری از جرم شــود ولی اگر کاری کنیــم که بخشــی از جامعه به انجــام دادن جرم تشــویق و وادار شــوند، این نوع مجازات بازدارندگی ندارند، بلکه وهن به قانون است.

جرم‌زدائی و شیوه مجازات و لغویت و وهن به شریعت چهار مســأله در باره این حادثه اخیر است، داوری در باره این موضوع قاضی نیست. افکار عمومی‌جامعه و فقها و حقوق دانان است. حال شما می‌خواهید که او کاری نکند اما عمداً این کار را انجام می‌دهد.

آیا بدحجابی یــا بی‌حجابی را می‌توانیم موجب شلاق زدن بدانیم؟

برخــی از فقها برای نهی از منکر، ســه مرتبه معین کرده‌اند. اول، مرتبهٔ انکاری است به این صورت که شخص به قلب، دل و رفتارش نشان دهد که فلان کار، کار درســتی نیست. دوم، با زبان و نوشــتن منع کند. سوم ممانعت کردن از طریق نوعی مجازات عملی است. البته دائره مرتبه ســوم خیلی محدود و محل بحث فقها اســت و کســانی که حق این نوع دخالتی را دادند، آن را بسیار محدود دانسته‌اند.

این مسأله را فقها در کتاب امر به معروف و نهی از منکر بحــث کرده‌اند و من در کتاب «قلمرو اجرای شــریعت» تصریح کرده‌ام که ما دلیل شرعی بر برخورد با افراد تارک حجاب نداریم.

وقتی کســانی به دور شــدن از عدالت، فساد رانت‌خواری ناکارامدی اشکال ندارند، اما مرتب و شبانه‌روزی به حجاب این همه اصرار و تأکید دارند، روشن است که تبلیغ هم اثری ندارد.

نقش نظریه زمان و مکان که حضرت امام طرح کردند، امروزه چــه قدر می‌تواند دســت قضات را باز کند برای اینکه در شــرائط فعلی به چنین تعزیراتی اقدام نکنند؟

اگر فرض کنیم که برداشــتن روســری جرم اســت و این جرم نیازمند مجازات است و اگر دیدیم که مجازات خانمی‌که روســری خود را برداشته باعث پیشگری نمی‌شود، آیا مجازات کردن درست است یا نه؟ یا چنین مجازاتی لغو است یا نه؟

امام در جرم‌هایی مانند مجازات زنای محصنه که فقها سنگسار دانســته (البته سنگسار در قرآن نیامده است) برخی از قضات به حضرت امام می‌گفتند که به هر حال سنگسار باید اجرا شود، اما امام می‌فرمود: سنگسار نکنید، چون این کار در افکار عمومی، شنیع و زشت است. یعنــی افکار عمومی‌در این‌کــه کاری کنیم یا کاری نکنیم، تأثیرگذار است. یعنی نقش افکار عمومی‌این‌جا مهم است.

در نکتــه ابتدایــی اشــاره کردم کــه افکار عمومی‌برخی جرم‌ها را جرم نمی‌داند، وقتی که جرم نمی‌داند باید کار فرهنگی شود تا به یک رفتار تبدیل ناهنجاری گردد. برای نمونه درباره بستن کمربند در رانندگی آن قدر کار فرهنگی انجام شــد تا مردم به این نتیجه رسیدند، این کار مفید و لازم است؛ اما مردم درباره ماهواره یا فیلترشــکن، چنین تلقی پیــدا نکردند. لذا افکار عمومی‌مــردم و فرهیختگان نپذیرفتند که داشتن فیلترشــکن جرم است، ولو این‌که قانونگذار چنین قانونی وضع کرده باشد.

لذا امــروزه قانون ممنوعیت داشــتن ماهواره عملاً لغو و بیهوده شده است و تعداد زیادی از مردم ماهواره دارند. آن همه برداشتن ماهواره و سختگیری نتیجه نداشت.

مشابه این قوانین را در ســال‌های اخیر، زیاد داریم؛ به گونه‌ای که وضع قانون باعث ســبک شــدن و وهن به قانون شــده است. حال، اگر خدای نکرده این کارها به عنوان اســلام باشد، زشتی آن بدتر و وهن به دین است.

پیامدهای اجرای این قبیل امور چیست؟

همان طور که بنده در بحث مســتقلی درباره حرمت تنفیر گفته‌ام، اگر حکمی‌و یا اجرای آن باعث نفرت‌پراکنی و دین‌گریزی شود، نفس این کار حرام است.

به طور کلی برخوردی که امروزه در باره کشف حجاب انجام می‌گیرد را اساساً جرم می‌دانید یا نه؟ یعنی اگر کسی بدحجاب باشد مجرم اســت و مستوجب شلاق و تعزیر می‌شود؟

مصوبهٔ قبلی در قانون مجازات، بیشــتر شامل جزای نقــدی یا محرومیت و زندان می‌شــد، اما قانونی کــه در حال تصویب آن هســتند و می‌خواهند به قانــون تبدیل کنند، چه قدر عملی و اجرایی است، بحث دیگری است.

یعنی امکان دارد این قانــون به عاقبت قانون سانســور، قانون ممنوع کردن ماهواره و ویدئو دچار شود.

وزارت ارشاد با قانون سانسور از نشر کتاب‌های زیادی ممانعــت می‌کند، اما همین کتاب‌ها از طریــق اینترنت در شــبکه‌های اجتماعی و .. منتشــر می‌شــود، یعنی در عمل قانون زیر پا گذاشته می‌شود؛ قانونی وضع می‌کنند که صرفاً برای عده خاصی ایجاد دردســر و محرومیت می‌کنــد و الا در کلان اجتماعی تأثیری ندارد و کار لغوی است.

اسحاق جهانگیری در سالگرد ارتحال آیت‌الله هاشمی:

دستگاه‌های نظارتی باید پاسخگو انتخابات ضعیف باشند

معــاون اول رئیس جمهــور دولت دوازدهــم گفت: رهبر معظم انقلاب بر امر فراهم آوردن مشــارکت حداکثری در انتخابات تاکید داشتند، مخاطب اصلی این فرموده رهبری، دستگاه‌های نظارتی و دولت اســت و اگر انتخابات ضعیف شد، باید پاسخگو باشند که شرایطی ایجاد نشد تا مشارکت مردم افزایش یابد.

به گزارش مهر، اســحاق جهانگیری شــامگاه پنجشنبه در مراسم ســالگرد ارتحال آیت الله‌هاشمی رفسنجانی که در موسسه اسرا برگزار شد اظهار کرد:هاشمی‌هم سعی می‌کرد گوش شنوا و هم مشاوری امین و صادق برای امام و رهبری باشد. جهانگیری گفت: آقای‌هاشمی‌در بیان مسائل دلسوز بود و صداقتش موجب شــد تا نگذارد جنگ تحمیلی ادامه یابد و به امام گفت من فرمانده جنگ هستم، بگذارید کشور از این بن بست خارج شود و تبعات آن را هم می‌پذیرم.

معــاون اول دولت دوازدهم گفت: مســوولان کشــور باید صادقانه به بالادســتی‌ها گزارش دهند که متاســفانه امروز دروغ در کشور زیاد شده است و باید این موضوع جرم انگار شود.

وی با بیان اینکه آقای‌هاشمی رفسنجانی به مردم باور داشت و انتخابات را مهم می‌دانســت افزود: او همواره می‌گفت از منظر انتخابات باید مسائل دنبال شود و خودش همواره در معرض رای مردم بود. جهانگیری با اشاره به اینکه در مجلس ششم خیلی نامهربانی‌ها و جفا به آیت الله‌هاشمی‌رفسنجانی شد، اما او وفا کرد؛ گفت: در جریان انتخابات سال ۹۲ پس از ثبت نام آیت الله‌هاشمی‌رفسنجانی همه پیش بینی‌ها را داشــتیم، اما ناباورانه ایشان تایید نشــد و با این وجود او از انتخابات قهر نکرد و به ما گفت من همان‌هاشمی‌قبل هستم و رابطه‌ام با رهبری و نظام همانند گذشته است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اینکه مردم در انتخابات قبلی آزرده شــدند و شرکت زیر ۵۰ درصد شد افزود: رهبر معظم انقلاب امســال بر امر مشارکت، امنیت، سلامت و رقابت در عرصه انتخابات تاکید کردند و احساسم این است که مخاطبان اصلی، پیام رهبری را نگرفتند.

ما به مشارکت مردم برای وحدت ملی نیاز داریم

جهانگیــری با تاکید بر اینکه ما به مشــارکت مردم در امر انتخابات برای وحدت ملی نیاز داریم گفت: این سخن صریح رهبری در این شرایط حساس کشور در منطقه و دنیا است.

وی عنوان کــرد: رهبر معظم انقلاب بر امــر فراهم آوردن مشارکت حداکثری در انتخابات تاکید داشتند که مخاطب اصلی این فرموده رهبری، دستگاه‌های نظارتی و دولت است و اگر انتخابات ضعیف شد، باید پاسخگو باشند که شرایطی ایجاد نشد تا مشارکت مردم افزایش یابد.

معاون اول رئیس جمهور دولت دوازدهم اضافه کرد: رهبری تاکید دارند که جریان‌های سیاسی و حتی نگاه‌های مختلف اقتصــادی و فرهنگی و اجتماعی در عرصــه انتخابات باید شرکت کنند و به نظر می‌رسد ضرورت دارد رئیس جمهور برای عملی کردن این موضوع جلسه‌ای بگذارد.

وی در ادامه ابراز کرد: آقای‌هاشمی‌رفســنجانی پل بود و ما عــده‌ای را نیاز داریم در بین بزرگان که افراد را به هم وصل کنند و نگذارند عده ای از پیکره نظام جدا شوند.

جهانگیری گفت: آیت الله‌هاشمی‌الگوی خود را امیرکبیر قرار داده بود و همواره در فکر توسعه ایران بود.

نظام تصمیم‌گیری در کشور ضعف‌های دارد

وی با بیان اینکــه در نظام تصمیم گیری ضعف‌های وجود دارد ابراز کرد: به همین دلیل نمی‌توان تصمیمات به موقعی گرفت که همیــن امر موجب بروز چالش‌هایی در کشــور می‌شود.

جهانگیری با بیان اینکه در زمانی که کشور نیازهای دیگری داشت آیت الله‌هاشمی‌به فکر راه اندازی مترو بود گفت: فرض کنیــد اگر امروز مترو راه نیفتاده بــود آیا امروز در تهران و مشهد می‌شد زندگی کرد. وی گفت: آقای‌هاشمی‌رفسنجانی در ۲۰ سال آخر عمر خود همه همتش را گذاشت تا مدیران از جریان انقلاب حذف نشوند.

جهانگیری با اشــاره به اینکه مردم امروز گرفتار مشکلات معیشتی هســتند افزود: ما در سالیانی تورم زیر ۲۰ درصد داشتیم و ۵ سال اخیر به بالای ۴۰ درصد رسیده و فشارش بر دوش سنگین شــده که باید برای معیشت مردم راهکار پیدا کرد، در دوره ما تلاش کردیم سفره مردم کوچک نشود.

وی با تاکید بر اینکه امروز مردم برای مرغ و دارو و تخم مرغ می‌نالند گفت: همین مجلس فعلی در ابتدای کارش گفت ما خیزشی برای حل مشکلات بر خواهیم داشت؛ امروز باید در پایان مسئولیت خود پاسخ دهند.

وی ادامه داد: باید به این موضوع توجه کنیم که امروز باید از جنگ دور شویم و عقل و تدبیر حکم می‌کند که مسائل را احساسی نبینیم و ایران را به دهان اژدها نیندازیم؛ رهبر معظم انقلاب نیز در حادثه غزه تدبیر حکیمانه‌ای کردند و گفتند ۷ اکتبر را خود فلســطینی‌ها انجام دادند؛ این تدبیر را باید حراست کنیم، اما عده‌ای در داخل نگران هستند که جنگی وجود ندارد.

روحانی در مراسم هفتمین سالگرد درگذشت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی:

اقلیت حاکم از سخنان رهبری خوش‌شان نمی‌آید

حســن روحانی در مراســم هفتمین ســالگرد درگذشت آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی با بیان این‌که «روزهایی وجود داشت که آیت‌الله هاشمی تنهای تنها بود»، یادآور شد: این روزها را پس از حادثه هفتم تیرماه ۶۰ و شهادت آیت‌الله بهشــتی و ترور ناموفق آیت‌الله خامنه‌ای و بستری‌شــدن ایشــان در بیمارستان به یاد دارم که‌هاشمی‌رفسنجانی را تنهــای تنها کرده بود. او در آن زمان همه مســئولیت‌ها را در صحنــه بــه دوش گرفته بود. هرچنــد حضور امام راحل تیکه‌گاه بزرگ و بی‌بدیلی برای همه بود، اما کســی باید در صحنه مســئولیت‌ها را بــه دوش می‌گرفت و آن روز آیت‌الله‌هاشمی‌رفســنجانی تنهای تنها بار جمهوری اسلامی‌را به دوش گرفت تا از آن روزها عبور کردیم.

وی افزود: هرجــا معضل پیچیده‌ای بود و کســی حاضر نبود بار بازکردن گره را به دوش گیرد،هاشمی‌رفسنجانی بی‌منت بر صحنه می‌آمد.

رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم یادآور شد: در دوران جنگ و در سال ۱۳۶۲ پس از سه عملیاتی که با پیروزی همراه نشــد، و ناامیدی و یأسی را دامن می‌زد،هاشمی‌بار سنگین جنگ را به دوش گرفت تا یک پیروزی نسبی در عملیات خیبر به دست آوریم تا درنهایت به پیروزی بزرگ والفجر هشت در سال ۶۴ رسیدیم.

روحانی ادامه داد:هاشــمی‌بود که با تدبیرش پایان جنگ را این‌چنین رقم زد که همه اســرای ما با عزت به کشور بازگردند و سازمان ملل آغازگر بودن عراق در جنگ را به تصویب برساند. کاش آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی سال ۹۷ هــم زنده بود تا ببیند دولت عراق رســماً خط تالبرگ را به عنوان مرز بین ایران و عراق اعلام کرد. باید از ســردار ســلیمانی و محمدجواد ظریف هم یــاد کنم که در این زمینه تلاش‌ها و اقداماتشان کمک بسیاری کرد..

روحانی تصریح کــرد: انتخابات به اعتقادم یکی از ثمرات بزرگ جمهوری اسلامی‌است، این امر باید آزاد، مشارکتی، رقابتی و باامنیت برگزار شود، این همان قولی است که به ملت دادیم. ما باید به این قول عمل کنیم. این قول انقلاب ما به مردم بود تا آنان برای سرنوشت خود تصمیم بگیرند.

وی یــادآور شــد: اینکه مردم در یک همه‌پرســی بزرگ آزادانــه پــای صندوق‌هــای رأی آمدند و بــه جمهوری اســلامی‌رأی دادند به این دلیل بــود که امام راحل آن را به خوبی بــرای مردم تبیین کردند. هرچه که امروز با آن جمهوری اسلامی‌تفاوت داشته باشد، آن چیزی نیست که امام راحل برای مردم تبیین کرده بودند. امام تاکید کردند که حکومت ما مبتنی بر آرای مردم است تا جایی که همه آحاد ملت در انتخابات شــرکت داشته باشند و زمامداران امور با نمایندگان ملت در تمامی‌امور مشورت کنند و اگر نمایندگان ملت با آن تصمیــم موافقت نکنند نمی‌توانند آن را اجرا کنند.

رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم یادآور شد: امام راحل تاکیــد دارند که ما حکومتی را می‌خواهیم که همه مردم در انتخابات مشارکت کنند. امام راحل جمهوری اسلامی‌و حکومتی برای ما ترسیم کرد که در آن تاکید داشتند هر فــردی از افراد ملت حق دارد از زمامدار مســلمین انتقاد کند و او باید به آن انتقاد پاسخ دهد.

روحانی افــزود: امروز هــم رهبری انقــلاب به صراحت می‌گویند یک انتخابات پرشور با مشارکت، رقابت، سلامت و امنیت باید برگزار شود. من می‌فهمم این سخن رهبری حرف دل اکثریت قاطع ملت ایران است و می‌فهمم اقلیت حاکم از این سخنان رهبری خوش‌شان نمی‌آید.

وی بــا طرح این پرســش که «چطور تحقق مشــارکت امکان‌پذیر اســت؟»، گفت: این امر با جمله بعدی رهبری که می‌گویند رقابت‌پذیری وجود داشــته باشد، احساس سلامت و امنیت در انتخابات باشد محقق می‌شود.

وی افزود: مردم باید احســاس کنند اگــر صلاحیتی رد یا تأیید می‌شــود این امر شــفاف، قانونمنــد و برمبنای بی‌طرفی باشد. قاضی این امر خود مردم و وجدان و افکار عمومی‌است که باید احساس کنند چنین است نه این‌که خدای نکرده صلاحیت‌ها و ردصلاحیت‌ها حزبی، جناحی و خط و گروهی شده است.

وی گفت: امروز به صحنه آمدن و گره‌ها را بازکردن راحت نیست. هرجاهاشمی‌احساس می‌کرد مصالح کشور ایجاب می‌کند به صحنه بیاید و حرف بزند او دریغ نکرد.

رئیس‌جمهور ســابق در بخش دیگری از سخنانش تاکید کــرد: همه یک ملت هســتیم و همه باید دســت هم را بگیریم؛ هیچ وقت درهای دفترهاشــمی‌به روی این جناح و آن جناح بســته نبود. همه به دفتر او رفت و آمد و با او درد دل می‌کردند.

اگرهاشمی‌امروز بود مطمئنم که خانه را برای خود انتخاب نمی‌کرد بلکه صحبت می‌کرد و وارد فضای سیاسی کشور می‌شــد. هیچ موضوعی نمی‌توانست‌هاشمی رفسنجانی را خانه‌نشین کند.

رئیس دولت‌هــای یازدهم و دوازدهم در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به میزان مشارکت در انتخابات در سال ۹۸ و ۱۴۰۰، تاکیــد کرد: البتــه انتخابات زیر ۵۰ درصد قانونی است، اما آن انتخاباتی که ملت ایران از ابتدا دنبال آن بــود کجا و این انتخابات‌ها کجا؛ در انتخابات ۹۲ و ۹۶ مــردم بیش از ۷۳ درصد به پای صندوق آمدند؛ در همان ابتدای دولــت جراحی اقتصادی کردیــم و مردم متوجه نشدند؛ زیرا پای دولت بودند و یک صدم هم تورم افزایش نیافت.

وی ادامه داد: در ســال ۹۳ قیمت بنزین از ۴۰۰ به ۷۰۰ و هــزار تومان رفت، در مجلس پیش‌بینی می‌کردند تورم بزرگ ایجاد شــود، اما نشد چون مردم با حکومت و دولت بودند. مردم دولت را از خود می‌دانستند.

رئیس‌جمهوری ســابق با طــرح این پرســش که «چرا دشمنان ایران نتوانستند برجام را از بین ببرند؟»، تصریح کــرد: آنان پنج اقدام بزرگ انجام دادند تا برجام را از بین ببرند، اما نتوانستند چون ملت پشت دولت بود؛ در همین راســتا وزیر خارجه آمریکا به وزیر خارجه ایران می‌گفت وقتی اجتماع مردم در اصفهــان را دیدیم فهمیدیم ملت پشت دولت است امروز ملت چقدر پشت دولت است؟

روحانی با اشــاره به انتخابات پیش‌رو و میزان امید مردم نسبت به گذشــته هم گفت: فرصت باقیست و امروز روز تاریخی برای شــورای نگهبان اســت؛ تاریخ در این باره قضاوت خواهد کرد. باید کاری کرد که ملت امیدوار شوند.

وی همچنین با اشــاره به میزان آرای سفید در انتخابات گذشــته گفت: ملت تحول می‌خواهد، مردم تغییر و یک زندگی راحت می‌خواهند.

رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم با بیان این مشروعیت کل نظام با رای ملت اســت یادآور شــد: امام در نامه به شــورای بازنگری به صراحت فرمودند ولی مشــروع، ولی منتخب ملت اســت. همه چیز با رای مردم اســت. امام چنین نظامی‌به ما معرفی کرده است. مقام معظم رهبری به همین تاکیــد دارند. انتخابات را رقابتی و مشــارکتی و ســالم و امن اعلام می‌کنند. می‌دانــم اقلیت حاکم نه مشــارکت حداکثری می‌خواهــد نه رقابــت. می‌خواهد انتخابات سردی باشــد که آن اقلیت ادامه دهد اما منافع ملی مهم است. منافع جناح مهم نیست، رضایت عامه مهم است. ما راهی جز حفظ انقلاب و عظمت ایران نداریم.

احزاب

بیانیه جبهه اصلاحات ایران در اعتراض به رد صلاحیت‌های گسترده

جبهه اصلاحات ایران با صدور بیانیه‌ای نسبت به ردصلاحیت گسترده داوطلبان نمایندگی مجلس توسط هیأتهای اجرایی و نظارت اعتراض کرد و خواستار تبیین سخنان اخیر رهبری در موضوع انتخابات که موجب سوء تعبیر مجریان و ناظران انتخابات شده توسط آن مقام شد. به گزارش جماران؛ جبهه اصلاحات ایران در این بیانیه تاکید کرد: حقیقت آن اســت که با وجود تأکیدات رهبری بر ضرورت یک انتخابات مشارکتی، رقابتی و سالم، نه نظام انتخاباتی کشور و نه سیاست‌های اعمالی واجد ویژگی‌هایی اســت که بتواند زمینه ساز چنین انتخاباتی باشد. متن این بیانیه به شرح زیر است:

اعــلام نتایج بررســی صلاحیت داوطلبــان نمایندگــی دوره دوازدهم مجلس شــورای اســلامی‌به پاره‌ای خوش‌بینی‌ها پایان داد و همگان دریافتند تصویب و تأیید شــتاب‌زده طرح اصلاح قانون انتخابات و تعمیم نظارت استصوابی به دوره پس از انتخابات، امری اتفاقی و ســاده نبوده اســت و قرار نیست در روند تشدید محدودیت‌ها که از انتخابات مجلس ۱۳۹۸ و ریاست جمهوری ۱۴۰۰ آغاز شده و با یکدست‌سازی و ویژه‌گزینی در کلیه سطوح نظام ادامه یافته است، تجدیدنظری صورت گیرد بلکه چنان که سران جریان افراطی وعده می‌دادند این روند با شتابی بیشتر به سوی تشکیل مجلسی به اصطلاح انقلابی‌تر و یکدست‌تر از مجلس کنونی ادامه خواهد یافت.

درحالی‌که هیأت‌های اجرایی حاکمیت یکدست در قلع و قمع داوطلبان «ناهمسو» تردیــدی به خود راه نــداده بودند، هیأت‌های نظارت تــلاش مذکور را با حذف داوطلبان «احتمالاً ناهمســو» تکمیل کردند به طوری که حتی در ردصلاحیت داوطلبان اصولگرای منتقد دولت نیز تردیدی به خود راه ندادند، و به این ترتیب گســترده‌ترین رد و حذف را در تاریخ انتخابات پس از انقلاب رقم زدند، تا گوی قدرت همچنان در اختیار حاکمیتی یکپارچه که تقریباً تمامی‌مجاری امور را در انحصار خود قرار داده است، باقی بماند. ظاهراً حتی مصلحت کشور و نظام به‌ویژه در شــرایط بحرانی کشور در عرصه‌های داخلی و خارجی و گسترش نارضایتی و بی‌اعتمادی عمومی‌پس از حوادث تأسف‌بار سال گذشته نیز مقامات را به صرافت نینداخته است تا در محو اندک آثار برجای مانده از جمهوریت کمی‌از شتاب خود بکاهنــد. مقام رهبری در بیانات مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲ در دیدار با مردم خوزســتان و کرمــان در باره دو انتخابات پیش رو به صراحت بر وابســتگی «جمهوریت» و «اســلامیت» نظام به رأی مردم، رقابتِ «جناح‌های سیاسی و نگاه‌های سیاسی و نظرات سیاســی، اقتصادی، فرهنگی»، و امکان انتخاب نمایندگان دارای« فکر و جهت‌گیری سیاســی و اقتصادی و فرهنگی» مورد قبول به مثابه اصلی ترین سازوکار «نفی دیکتاتوری» و «برطرف شدن مشکلات کشور» تأکید کردند. این بیانات که کاملا منطبق بر مبانی حقوقی نظام جمهوری اسلامی‌اســت، فی‌نفسه جای تحسین و تقدیر دارد و می‌تواند از لحاظ نظری و اعتقادی حجتی باشد در برابر جریان متنفذ مدعی تبعیت از رهبری که با تأکید بر مشروعیت الهی، قائل به ابتنای جمهوری اســلامی‌بر اراده و رأی مردم نیست. با وجود این، آنچه جای پرسش و تأمل دارد این است که این رهنمودها تا چه اندازه موردِعمل متصدیان اجرایی و نظارتی انتخابات قرار دارد؟ نتایج بررسی صلاحیت داوطلبان نمایندگی مجلس توســط هیأت‌های اجرایی و نظارت به روشنی بیانگر آن است که آنان به رغم ادعای خود مبنی بر تبعیتِ محض از رهبری، خود را مخاطب بیانات ایشان نمی‌دانند و به وابســتگی «جمهوریت» و «اسلامیت» نظام به رأی مردم، و نقش انتخابات پرشــور در تقویت وحدت و همبســتگیِ ملی، آن چنان که در سخنان رهبری برآن تصریح شــده بود، اعتقادی ندارند. جبهه اصلاحات ایران بر این باور است که اگر اوصاف انتخابات آن‌گونه که از جانب رهبری تصریح شده جامه عمل می‌پوشید، می‌توانست مردم را خودبه‌خود و بدون نیاز به جهادِ تبیین به مشارکت گســترده در انتخابات راغب کند، اما اگر آن‌گونه که از عملکرد مجریان و ناظران بر انتخابات پیداســت، این فرمایشــات از حد بیان فراتر نرود ثمری جز افزایش ســرخوردگی و دلسردی روزافزون مردم نسبت به مشارکت در انتخابات نخواهد داشت. به گمان ما اگر اراده جدی بر تأمین مشارکت گسترده مردم در انتخابات وجود داشته باشد، مفاهیم و الزامات زیر باید پذیرفته شود:

یکم- مشــارکت در انتخابات پیش و بیش از آنکه یک تکلیف سیاسی باشد یک حق است و آحاد شهروندان و احزاب در استفاده یا عدم استفاده از این حق صاحب اختیارند.

دوم- عرصه برای مشارکت و رقابت آزاد و عادلانه همه افراد با گرایش‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی مختلف در انتخابات باز باشد و محدودیت‌ها و قیود داوطلبی کاملا استثنایی، حداقلی، عینی و شفاف باشد.

سوم- بی‌طرفی نهاد برگزاری انتخابات چه در بخش اجرا و چه در بخش نظارت با سازوکارهای شفاف و پاسخگو بطور کامل تضمین شود.

چهارم- احزاب و نهادهای مدنی برمبنای برنامه‌ها و رویکردهای روشن سیاسی و کارشناسی نقش محوری در انتخابات داشته باشند.

پنجم- منتخبان ملت در فرایند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در حیطه‌های مربوط به وظایف خــود از اختیارات کامل برای اجرای برنامه‌هــا و وعده‌های انتخاباتی برخوردار و رای‌دهندگان مطمئن باشند که منتخبان قادر به پاسخگویی در قبال آنها خواهند بود.

حقیقت آن است که با وجود تأکیدات رهبری بر ضرورت یک انتخابات مشارکتی، رقابتی و سالم، نه نظام انتخاباتی کشور و نه سیاست‌های اعمالی واجد ویژگی‌هایی اســت که بتواند زمینه ساز چنین انتخاباتی باشــد. تأکید بر سازوکار انتخابات رقابتی، عادلانه و آزاد به مثابه تنها سازوکار مسالمت آمیز و کم‌هزینه برای تحقق اصل حاکمیت مردم بر سرنوشــت خویش و مؤثرترین شــیوه در حل منازعه و رفع مشکلات کشــور در کلیه سطوح، همواره موضع ثابت اصلاح‌طلبان و جبهه اصلاحات ایران بوده و خواهد بود. چنین انتخاباتی علی‌القاعده می‌بایست علاوه بر مشخصاتی که در سخنان مذکور بر آن تصریح شده است، به دور از فضای امنیتی مبتنی بــر تهدید و ارعاب انجام پذیرد. از ایــن رو جبهه اصلاحات ایران نگرانی عمیق خود را از آثار تفاســیری که از سخنان مورخ ۱۳/۱۰/۱۴۰۲ رهبری نظام بــه عمل می‌آید، اعلام می‌دارد. حاکم کردن فضای تهدید و ارعاب بر انتخابات و تبدیل مشارکت یا عدم مشارکت در انتخابات به شاخص ارزیابی ایمان و مسلمانی اساساً با فلســفه انتخابات که اعمال آزادانه اراده شهروندان در اداره امور کشور و تعیین سرنوشت خویش است منافات دارد و بیش از پیش انتخابات را تهی از معنا خواهد کرد.

طبعاً چنین وضعیتی نه زخم‌ها و نارضایتی‌های موجود در جامعه را التیام خواهد بخشید و نه هدف نظام را در ارائه چهره‌ای برخوردار از پشتوانه مردمی‌به جهانیان، تأمیــن خواهد کرد. از این رو جبهه اصلاحات از رهبری نظام می‌خواهد با تبیین سخنان خود مانع سوءتعبیر از آنها و شکل گیری فضای نامبارک متعاقب بشوند.

انتخابات فی‌نفســه یک حق برای شهروندان است و نه تکلیف و مخالفان واقعیِ انتخابات، افراد و نهادهایی هستند که از یک سو به اسم نظارت، انتخابات را عملاً دو درجه‌ای کرده و با رد و حذف نامزدهای «ناهمسو» گستره حق انتخاب مردم را به شدت محدود می‌کنند و از سوی دیگر با بسط روزافزون اختیارات خودخوانده نهادهای نظارتی و مــوازی، اختیارات نهادهای انتخابی به‌ویژه مجلس را نقض و اعتماد و امید جامعه را به نقش‌آفرینی و تأثیر رأی خود از بین می‌برند.

نظام جمهوری اسلامی‌براساس خواست و اراده مردم شکل گرفته است. قوام و دوام آن نیــز در گرو اطمینان جامعه به اعمــال آزادانه اراده خود در اداره امور در پرتو این نظام اســت. این اطمینان تنها از طریق برخورداری حداکثری جامعه از حق انتخاب‌کردن و حق انتخاب‌شدن تأمین می‌شود.

رویداد

محسن هاشمی تصریح کرد

رفاه مردم دغدغه اصلی آیت‌الله هاشمی

محسن هاشمی در مراسم هفتمین ســالگرد رحلت آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی در حســینیه جماران گفت: دغدغه آیت الله‌هاشــمی عمدتا رفاه مردم بود. الآن فقر دشمن اصلی مردم شــده و اگر نظام به آن نپردازد می‌تواند کشور را دچار مشکل کند. به گزارش جماران؛ محسن‌هاشمی، فرزند آیت‌الله‌هاشمی‌رفسنجانی با اشاره به اینکه دی ماه حوادث ناگوار و غم‌انگیز زیادی در کشــور شــاهد بوده‌ایم، گفت: آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی نگرانی‌هایی داشت، ایشان روستازاده‌ای بود که در سن ۱۴ ســالگی به قم رفت و با توجه به همسایگی با امام و رفتن به درس امام، با امام راحل آشــنا شدند. به عنوان یک عنصر فراشــکوفا در مورد هر کاری که تصمیم می‌گرفتند آن را رها نمی‌کردند و به ســرانجام می‌رساندند. همواره به توسعه ایران فکر کردند و برای همین کتاب امیرکبیر را نوشــتند. محسن‌هاشمی اظهار داشت: بعد از انقلاب هم فعالیت‌های زیــادی برای تثبیت نظام انجام داد. بیش از ۱۳ بار در انتخابات شرکت کردند. قبل از انقلاب با همکاری شهید باهنر، شهید رجایی و شهید بهشتی بنیادی تأسیس کرد و نام «رفاه» بر آن گذاشتند. حتی یادم هست قرار شد در دولت ایشان فروشگاه زنجیره‌ای تأسیس شود و باز نام «رفاه» را برای آن پیشنهاد دادند. وی تأکید کرد: در نتیجه دغدغه ایشان عمدتا رفاه مردم بود. الآن فقر دشمن اصلی مردم شده و اگر نظام به آن نپردازد می‌تواند کشور را دچار مشکل کند.